

Reactie op Onderzoeksvoorstel van JMW – 23 mei 2006

Archief Philip Staal

JMW heeft, als antwoord op het onderzoeksvoorstel van de SRJO d.d. 19 februari 2006, alle samenwerking met de SRJO eenzijdig opgezegd.

Uit de brief van JMW d.d. 8 mei 2006 blijkt duidelijk dat er geen sprake kan zijn van een onafhankelijk onderzoek en/of een onafhankelijke behandeling van claims, daar:

- Samenwerkingsverband-JMW (S-JMW) is een Nederlandse organisatie welke het vermogen, de rechten en plichten van de Joodse Voogdij-instellingen heeft overgenomen.
- S-JMW betaald voor het onderzoek.
- S-JMW geeft de opdracht en bepaalt de vraagstelling voor het onderzoek.
- S-JMW bepaalt de Begeleidingscommissie en de onderzoekers.
- S-JMW heeft de Projectgroep samengesteld.
- De wezen kunnen hun claim indienen bij S-JMW.
- S-JMW beslist over de claim.
- S-JMW stelt de Beroepscommissie samen.
- S-JMW en/of JMW behouden zich in een civiele procedure nadrukkelijk alle rechten voor om de ingestelde vorderingen te bestrijden. Dit houdt in dat S-JMW en/of JMW wederom, in een civiele procedure zich zullen beroepen op verjaring - zoals eerder gedaan in de rechtzaak tegen de Fusie aangespannen door Staal.

Het is te hopen dat de aanvraag voor subsidie van de SRJO ingediend bij de SCMI gehonoreerd zal worden.

Gangbare regels bij een Wetenschappelijk Onderzoek

Elk onderzoek begint ermee dat men of een opdracht krijgt of dat men zelf het een of ander gebeuren in het vizier krijgt, zich om de een of andere reden erover verbaast, nieuwsgierig wordt en vragen gaat stellen.

Een wetenschappelijk onderzoek eist een systematische aanpak. Dat wordt bereikt door een zo goed mogelijk georganiseerde en oprechte vraagstelling.

De vraagstelling is bepalend voor het onderzoek en de daarin genoemde conclusies.

Begin 2000 stelde ik aan de directeur van Joods Maatschappelijk Werk, de volgende centrale vraag:

"Heeft Le-Ezrath Ha-Jeled de erfenis van de oorlogswezen goed beheerd?"

Deze vraagstelling is voortgekomen uit de onrust welke bij de wezen leven. Deze onrust is versterkt nadat de regeringsonderzoeken en conclusies van de jaren 1997 – 2000 bekend werden (het niet onderzoeken van de Joodse verzekeraars en de Joodse voogdij-instellingen).

Deze vraag moet nog steeds beantwoord worden. Het is van belang, voor alle partijen, dat het antwoord op deze vraag, gegeven wordt door een onafhankelijk onderzoeksteam. Dat wil zeggen dat en de opdrachtgever en de begeleidingscommissie en het onderzoeksteam samengesteld moet zijn, uit personen welke geen interesse hebben in de uitslag van het onderzoek. Alleen een objectief onderzoek in samenwerking met de wezen en JMW zal geaccepteerd worden door alle partijen. Volgens een Hebreeuws gezegde: *“Recht moet niet alleen gedaan worden, maar moet ook gezien worden.”*

Een onderzoek welke volkomen in de handen van JMW is, kan nog zo goed zijn maar zal door de wezen niet geaccepteerd worden. Zoals tijdens het KRO-radioprogramma Opdemiddag van 22 september 2005 - Gesprek met Elma Verhey en prof. Eric Fischer - gezegd is: *“Men laat de kalkoen niet beslissen over het Kerstdiner.”* Waarschijnlijk zal de uitkomst van dit onderzoek resulteren tot de beslissing van JMW om geen restitutie te geven. Dit is reeds besloten door JMW en medegedeeld door haar voorzitter Harry van den Bergh op de algemene jaarvergadering van SINJOI, gehouden op 21 februari 2006 te Tibirias). Wat de uitkomst en conclusies van JMW's onderzoek ook zullen zijn, JMW lost hier niks mee op daar de onrust bij de wezen niet zal worden weggenomen.

De oplossing ligt in een onafhankelijk onderzoek welke de steun van de wezen en JMW heeft. Openheid is de basis voor zo'n onderzoek, reden dat de SRJO haar concept voorstel voor onderzoek van 19 februari 2006 gepubliceerd heeft via de website www.wezen.org en per nieuwsbrief aan ca. 1000 belangstellenden heeft gestuurd. Dit voorstel heeft de goedkeuring van VBV Nederland, SINJOI heeft nooit op dit voorstel gereageerd. JMW heeft dit voorstel voor haar moverende redenen afgewezen alhoewel aan alle, door JMW gestelden, voorwaarden was voldaan.

JMW gaat zelf onderzoeken en zegt in haar brief d.d. 6 maart 2006: *JMW heeft daarom besloten het overleg met de SRJO te beëindigen en de uitwerking van de onderzoeksopzet en de personele invulling van de Begeleidingscommissie en het Onderzoeksteam van het algemeen onafhankelijk onderzoek nu verder zelf vanuit het JMW ter hand te nemen. JMW draagt vanaf heden dan ook zelf en als enige de verantwoordelijkheid voor alle aspecten van het onderzoek.*

In het perscommuniqué van 11 mei 2006 staat: *Op 1 mei 2006 hebben JMW en de stichting Samenwerkingsverband-JMW overeenstemming bereikt met het Verbond Belangenbehartiging Vervolgingssslachtoffers (VBV) en de Stichting (Israël) Nederlands-Joodse Oorlogswezen in Israël (SINJOI) inzake een algemeen, onafhankelijk onderzoek naar het vermogensbeheer van minderjarige Joodse oorlogswezen door Joodse voogdij-instellingen die destijds aangesloten waren bij de zogenaamde Gefusioneerde Joodse Instellingen voor Kinderbescherming ('de Fusie').*

Door wie worden de wezen vertegenwoordigd?

SINJOI heeft 20 leden (zie jaarcijfers SINJOI) en is minder dan 10% van de nog levende WO II-wezen. VBV Nederland is geen wezen organisatie. De enige organisatie welke ruim 90% van de wezen vertegenwoordigd is de Stichting Rechtsherstel Joodse Oorlogswezen (SRJO). Het is toch wel opvallend dat JMW besloten heeft om uitgerekend het overleg met de SRJO te beëindigen en verder te gaan met die organisaties welke geen of weinig wezen vertegenwoordigen.

Belangen verstrengeling bestuurslid SINJOI en VBV NL?

Dagblad Trouw publiceerde in een artikel op 3 juli 2004:

"Een tweede joodse oorlogswées, die anoniem wil blijven, heeft notariële documenten opgespoord waaruit blijkt dat onder meer de Joodse instelling die de voogdij over hem had, Le-Ezrath Ha-Jeled ('Het kind ter hulpe'), in 1953 in Groningen en Amsterdam vier huizen van zijn in Sobibor vermoorde grootouders liet verkopen. De opbrengst destijds: ruim 40.000,-- gulden.

Op de eindafrekening, die elk weeskind op zijn 21ste van de voogdij-instelling ontving, staat niets over de verkoop en de opbrengst. Wel een bedrag voor vergoeding van de geplunderde huisraad van de grootouders: 527 gulden."

De oorlogswées zegt: "Ik heb toen ik in het kindertehuis zat en ook in de jaren daarna, nooit iets gehoord over de verkoop van die huizen. Dat weet ik honderd procent zeker. Ik moet achttien jaar zijn geweest toen dat onroerend goed werd verkocht. Ook mijn broer heeft niets ontvangen."

Het is algemeen bekend dat die oorlogswées de secretaris van SINJOI, de heer Shalom Pront is.

Shalom Pront heeft, zoals hij zelf zegt, nooit iets ontvangen uit de verkoop van zijn huizen.

Het is dezelfde Shalom Pront die steeds maar weer de SRJO heeft tegengewerkt (zie nieuwsbrief 11) en daardoor JMW in de kaart gespeeld heeft.

Waarom doet de heer Pront dit? Dit is toch niet in het belang van de leden welke hij vertegenwoordigt.

Wat is het belang van Flory Neter om de SRJO tegen te werken?

De heer Van den Bergh liet ons in oktober 2005 weten zeer verwonderd te zijn met de keus van Flory Neter in het bestuur van de SRJO *"dit is een verstrengeling van belangen"* zo liet hij ons weten.

Waarom wil JMW geen onafhankelijk onderzoek? Is dit om de continuïteit van JMW te waarborgen, zoals Harry van den Bergh liet weten tijdens ons gesprek d.d. 1 november 2004? Wat is de echte reden dat SINJOI en VBV de SRJO boycotten?

Uit de opstelling van JMW, gesteund door de Joodse gemeenschap in Nederland en de Nederlandse gemeenschap in Israël, blijkt dat men geen onafhankelijk onderzoek naar het vermogensbeheer van Joodse WO II-wezen wenst.

In dit verband willen wij opmerken dat het toch wel erg opvallend is dat door de Joodse gemeenschap tot nu toe weinig of geen aandacht is gegeven aan het lot van de Joodse oorlogswézen. Dit in tegenstelling tot de gemaakte kosten en inspanningen door haar getroost, toen het in de jaren 1998-2000 ging om de resten van gestolen Joods bezit door verzekeraars, banken, beurs en overheid. Is de Joodse gemeenschap bang om het eigen functioneren van destijds kritisch te beschouwen?